

In nood eet de duivel vliegen

In vrijwel alle beschavingen worden vrouwen ouder dan mannen. Dat kan in sommige delen van de wereld oplopen tot meer dan tien jaar. De oorzaken daarvoor zijn divers, maar de meest gangbare verklaring is dat mannen meer risico nemen in levensbedreigende situaties en daardoor eerder sterven. Daaraan gekoppeld is ook de (pre)historische traditionele rolverdeling waarbij de man zorgt dat er vlees of brood op de plank komt en de vrouw het huishouden bestiert.

Ik wil die rolverdeling bewust op geen enkele wijze

bekritisieren. In een partnerschap zijn man en vrouw vrij om eigen keuzes te maken en dat gebeurt gelukkig in toenemende mate. Wat je ook ziet veranderen is dat vrouwen fysiek in kracht toenemen, al zal het nog vele evolutiejaren vergen om het krachtsverschil genetisch te egaliseren. Dat wordt met name duidelijk in de sport. Je ziet de records van de vrouwen naar die van de mannen toe kruipen. Waar deze ontwikkeling in veel Scandinavische landen wordt doorgetrokken naar het beroepenveld, wordt dat in Nederland met de mond beleden, maar laat de praktijk iets anders zien.

Het wordt maatschappelijk nog steeds nauwelijks geaccepteerd dat vrouwen op de steigers staan, klinkers leggen of achter de vuilniswagen lopen.

Of die fysieke verandering gunstig voor de vrouw zal uitpakken is nog maar de vraag. Niet alles waar de man een primaat in heeft ontwikkeld, is als positief te bestempelen. En hoe een beroepsswitch invloed heeft op de levensverwachting is al helemaal niet te voorspellen.

Recent Deens onderzoek heeft aangetoond dat vrouwen hongersnood en epidemische ziekten in het verleden beter overleefden. Ze werden in zo'n situatie gemiddeld een half tot vier jaar ouder. Er was geen aanwijzing voor een voedings- of gedragsverschil. Meisjes die geboren werden tijdens een crisis waren simpelweg geharder dan jongens. De kindersterfte onder meisjes lag beduidend lager.

Omdat de uiterlijke omstandigheden voor jongens en meisjes niet verschilden, moet de oorzaak berusten op biologische verschillen tussen de geslachten. De Denen kwamen tot de conclusie dat de betere overleving in de endocrinologie gezocht moet worden. Oestrogenen helpen het immuunsysteem, androgenen lijken de vatbaarheid voor infecties juist te verhogen.

Uitgaande van het huidige voedingspatroon, waarin overmaat een groter probleem is dan schaarste, blijkt de vrouw op latere leeftijd haar biologische voorsprong weer prijs te geven. Is het een gebrek aan wilskracht om tot het g(r)aatje te gaan?

Betekenis: Als het nodig is, is men bereid tot het uiterste te gaan.

Foto: Ton Lenders,
Kiruna (S) - 2018

